

Tæppet væk under Odinstårnet

Odinstårn

Søndag 2. okt. 2011 udtaler historiker Johnny Wøllekær sig om Odenses udvikling. Desværre kom han med en udtalelse, som nærmest trak tæppet væk under Foreningen Odinstårnets anstrengelser for at skabe interesse for at få genopført et nyt Odinstårn til erstatning for det oprindelige Odinstårn, der som bekendt blev væltet af tyskerne i 1942.

JW siger blandt andet følgende: "Det er ikke nogen god idé at bygge noget, der har været der engang...". Hvorfor bygger man så jernalderlandsbyer og gemmer på ruiner af noget, "der har været"? Det må da netop være guf for en historiker, hvis der bliver genskabt noget, som "har været".

Det havde været mere korrekt som historiker at bakke op om de frivillige kræfter, der anvendes for at holde fast i historien. Odense havde Europas næsthøjeste tårn efter Eiffeltårnet i Paris. Med Odinstårnet i perioden 1935 til 1944 var Odense tårnmæssigt nummer to i Europa, hvilket var en stærk position.

Borgerne og erhvervslivet i Odense var stolte af Odinstårnet, der blev brugt som et vartegn for Odense udadtil. Tårnet blev brugt i reklamer, der skulle markere Odense. Ærgerligt at tårnet kun fik ni år at leve i. Og endnu mere ærgerligt, at det ikke blev genopført efter verdenskrigen.

Johnny Wøllekær burde være en af de mange borgere i Odense, som ønsker et tårn genopført. Odense Byråd burde være mere på dupperne for at støtte Foreningen Odinstårnet i bestræbelserne på at få genopført et nyt tårn, end tilfældet er. Hvis Odense vil noget med sin fremtid og udvikling, så bør der tænkes utraditionelt og ikke blot efter lignens andre byer.

Støt bestræbelserne for at få et nyt Odinstårn, så byen midt i Danmark kan blive kendt viden om. Det vil give byen et "løft", og turister vil strømme til. Turisterne kommer næppe til byen for at se, om Thomas B. Thriges Gade er nedlagt. De vil have oplevelser.

Og hvilken oplevelse kan være større end at sidde i et par hundrede meters højde og spise en middag, mens man ser hele Midtdanmark.

Af Finn Pedersen
Mellemhaverne 4, Agedrup

Kronik

18. OKTOBER 2011

Bent Liholm

Danmark bør satse mere på specialenheder fremover. De kan gøre en forskel

En ny militærpolitik

Efter planen er danske kamptropper ude af Afghanistan i 2014, og vi formodes derefter - ud over eventuelle rådgivere - kun at have udstationerede i Kosovo, Libanon og på danske krigsskibe i Adenbugten.

Efter mere end 100 år som defensiv militærmagt har Danmark gennem de sidste 15 år vist sig som en vægtig bidrager såvel i eks-Jugoslavien som i Irak og Afghanistan, men når boet gøres op, viser et bestemt område sig særlig prægnant og med væsentlige fremtidsmuligheder for dansk indsats i en ny regeringssammenhæng med planer om afvikling af værnepligten.

En række nye bøger om forskellige sider af den danske krigsdeltagelse søger at overbevise os om kvalitet og indhold. Det gør eksempelvis Søren Sjøgrens bog "Med støvlerne på" (Gyldendal). Den fortæller os atter engang, at selvbevidstheden har været høj hos de danske tropper i Irak og Afghanistan, og at disse tilsyneladende hovedsageligt har bestået af eventyrlystne og meget unge mænd i eksistentiel krise, præget af kedsomhed og fremmedgjorthed i en trivielt hjemlig civil dagligdag. På trods af bedyringer fra udenlandske og danske politikere samt repræsentanter fra forsvaret, har resultaterne tilsyneladende været få og tabene store, så det kan være svært at se den forskel Danmark har gjort, når der er vedvarende tegn på Talibans tilbagekomst bl.a. i form af nye terroraktioner i Kabul og udtalelser fra udstationerede danskere, og den vil næppe formindskes efter den forventede exit i 2014.

Så bliver man mere overbevist om, på hvilket område Danmark kan gøre en afgørende forskel, når man læser den nye roman af den tidligere jægersoldat Thomas Rathsack med titlen "Shadow Army" (Politiken), hvor man følger en enhed og dens leder primært under en operation i Afghanistan, men også under orlov i Danmark. Når man erindringsmæssigt omdiskuterer og skandaleramte selvbiografiske successkildring "Jæger i kamp med eliten" fra 2009, er man ikke i tvivl om, at man med denne roman er tæt på virkeligheden, også fordi den er fyldt med fakta.

Udgivelsen af "Piratjagt" (Pressto) af Camilla Stampe og Laura Marie Sørensen fortæller endeligt og helt tydeligt, at det er på specialområder, at Danmark kan noget og skal satse i fremtiden. Vi er så lille en nation, at det er begrænset, hvad vi antalmæssigt kan stille med af soldater, så vi må derfor overlade de store slag og linjer til de større krigsnationer.

"Piratjagt" er i sin velskrevethed en dokumentation, som helt tydeligt via intens brug af dristige interviews og et stort kildemateriale blotlægger det voksende problem for skibsfarten: Piraterierne ud for Somalia i Østafrika.

Når man tænker på, at der er taget over 3000 mennesker som gidsler over tid, at piraterne i eksempelvis 2010 tjente cirka en kvart milliard danske kroner, og verdenssamfundet brugte omkring 10 milliarder på kampen mod dem, er her virkelig et område at forholde sig til.

Når man har læst denne bog, får man det nuancerede syn, som er nødvendigt for at gøre noget ved problemet, for indsatsen skal have mange sider.

Pirateriet kan forklares - men ikke undskyldes

”Danmark har haft enheder af Frømandskorpset i Aden Bugten ombord på krigsskibet Esbern Snare, men skal bekæmpelsen af piraterne være effektiv, kræver det ændring af dansk lov.

- med fattigdom, klanmagt og banditvæsen og nød i Somalia. Med de forøgede muligheder for indsigt i vestlig levevis via internet mv. afføder pirateriet helt tydeligt ønsket om hurtigt tjente penge, som bruges på materielt luksusliv med luksusboliger, smarte biler, kvinder og druk, men også på støtte til den klankultur, som er et bærende styresystem i landet, og som på ingen måde fremmer en positiv udvikling i retning af demokrati og menneskeværd. En demokratisering af landet og en højnelse af levestandarden skulle kunne hjælpe, men denne har lange udsigter, når nødhjælp har svært ved at komme ind.

Danmark har ved flere lejligheder haft enheder af Frømandskorpset i Adenbugten ombord på krigsskibet "Esbern Snare", men for at de og tilfangetagelsen af kidnapperne skal være effektive, kræver det en ændring af dansk lovgivning, så der kan ske en retsforfølgelse. En sådan kan kun effektueres ved tilfangetagelse på dansk jord - og ikke på danske skibe - og politikerne synes valne med hensyn til at ændre på denne lovtekst.

Skal man gøre noget effektivt ved problemet, må FN ind i sagen og oprette operationsenheder, der kan bruge af de enkelte landes eliteenheder. Når ikke blot Nato, men FN skal ind i billedet, er det, fordi kapringerne ikke blot vedrører vesterlændinge, men også en række andre fjerne lande.

Derudover bør man intensivere samarbejdet med lokalregeringerne i den somaliske provins Punt-

land, som hævder at ville være samarbejdsvillig. Dette behøver ikke at betyde indgreb som i Libyen, men hjælp til nedkæmpelse af banderne og fremme af et retsvæsen og opførelse af lokal fængsler i en målestok, som er effektiv, så banderne reelt har noget at frygte, når de går i land.

"Piratjagt" antyder, at en sådan udvikling er undervejs, men er skrøbelig, og at færden i lokalområderne er præget af lovløshed i en sådan grad, at de to forfattere måtte have en halv snes bodyguards med under kørslen for at være sikre.

De to danske specialenheder, Jægerkorpset og Frømandskorpset, er hæderkronede, medaljebehængte, prisbelønnede og højttestimerede på verdensplan, men man skal langt ned i litteraturen om dem, før de bliver tydelige, for de gør ikke stads af sig og må ikke - i kraft af deres specialfunktioner - blive tydelige i offentligheden såsom i aviser og ugeblade.

Således hævdes det, at dødsfald aldrig kommer til offentlighedens kendskab, men såvel officielle kilder som veteransoldater gør det efterhånden tydeligt, at de har været aktivt inde i såvel Irak som Afghanistan. Desuden er et væsentligt dansk særkende ved dem - til forskel fra kolleger fra USA og England - at de tydeligvis formår - via deres danske baggrund - at anlægge en så human synsvinkel på operationerne som muligt, så uskyldige holdes udenfor.

Der er cirka 300 operative elitesoldater i Danmark, og det er i deres regi, at man på lang sigt bør tilføre yderligere midler og evt. sammenlægge dem og neddosere det konventionelle værn, som egentlig er overflødig i vor tid, hvor Big Brothers fra USA, England og Frankrig bedre kan klare det troppemæssigt og udstyrmæssigt.

Bent Liholm
Vindelevgård 116, Vinderup

Bent Liholm er overlærer mag.art.

Illustration: Gert Ejton